

Hanna Filipkowska

"Problemy modernistycznej krytyki kultury", Anna Gorenkowa, Białystok 1973 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/53, 253

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) GOŁUBIEW Antoni: Pożegnanie z powieścią. "Twórczość" 1974 nr 3 s. 11-20.

Tekst ma charakter posłowa do cyklu powieściowego "Bolesław Chrobry". Autor uznaje swą trzydziestopięcioletnią pracę nad "Chrobrym" za ukończoną. Zamierzał w tych powieściach ukazać panoramę spraw pokolenia żyjącego w czasach wielkiego przełomu cywilizacyjnego oraz ciągłość w zmienności ludzkiej historii i świadomości. W centrum rozważań znajduje się więc proces stawania się narodu, nie ustający nigdy, dokonujący się poprzez kryzysy i wielkie przełomy. Nie został zrealizowany pierwotny plan "Bolesława Chrobrego", mającego objąć lata 992-1025, ale nie jest to równoznaczne z brakiem zakończenia dzieła. Właśnie "niedomknięta" kompozycja cyklu stanowi adekwatną formę artystyczną omawianego procesu dziejowego.

BP/53/29

K.D..

(II) GORENIOWA Anna: Problemy modernistycznej krytyki kultury. "Zeszyty Naukowo-Dydaktyczne" Filii UW w Białymstoku. Z.6. Humanistyka. Tom II. Białystok 1973, s. 157-179.

Praca zawiera charakterystykę modernistycznych koncepcji kultury kształtujących się, zdaniem autorki, w podwójnej opozycji: 1) jako protest wobec degradacji sztuki w nowoczesnym, zindustrializowanym społeczeństwie; 2) jako polemika z propozycjami socjalizmu dotyczącymi demokratyzacji kultury. W jednym i drugim wypadku zasadniczo sprzeciw modernistów wywoływała perspektywa ukształtowania się masowej odbiorcy decydującego o obliczu kultury, perspektywa pozostająca w sprzeczności z wywodzącymi się - zdaniem autorki - z tradycji szlacheckiej i tradycji Wielkiej Emigracji poglądami modernistów na rolę inteligencji w społeczeństwie.

BP/53/30

H.F.